

Handleplan – skabelon for skole og SFO

Navn på skole:	<i>Vildbjerg Skole</i>
Udarbejdet af:	Skolens ledelse, læsevejledere, ordblindevejledere og dansk som andetsprogsvejleder
Udarbejdet d.:	30. nov. 2022
Senest opdateret d.:	30. nov. 2022

Hvad er skolens overordnede formål med indsatsen?	Vildbjerg Skoles overordnede formål med indsatsen er at sikre en rød tråd gennem hele skoleforløbet, hvor det enkelte barns sprog og læsning får de bedste forudsætninger for udvikling, og hvor der er fokus på gode overgange mellem daginstitution og skole, overgangene mellem de tre trin indskoling, mellemtrin og udskoling, med særligt fokus på modtagelse af nye elever fra vores samarbejdsskoler, og overgangen til ungdomsuddannelserne.
Hvilke mål for indsatsen har hhv. førskolen, SFO, indskoling, mellemtrinnet og overbygningen i forhold til arbejdet med sprog og læsning?	<p>Førskole: Målet med indsatsen i førskolen er at udvikle elevernes sprog og opmærksomhed på rim, så de får et godt fundament for læsestarten. Der er begyndende opmærksomhed på bogstavernes navn, form og lyd.</p> <p>SFO: I SFO'en arbejdes der med børnenes talesprog. Der er fokus på udvikling af ordforråd, og samtale - herunder almindelige normer for samtale, f.eks. turtagning og at lytte til andre.</p> <p>Indskoling: Målet for indsatsen i indskoling er, at eleverne fortsat udvikler deres sprog og undervises systematisk i afkodning gennem en fonologisk tilgang til læsning.</p> <p>Mellemtrin: Målet for mellemtrinnet er, at elevernes læseforståelse udvikles samtidig med, at der fortsat er fokus på sikker afkodning. Der arbejdes systematisk med elevernes staveudvikling. En bred indsigt i alle elevers skriftsproglige udvikling er afsættet for en differentieret undervisning og tidlig identifikation af elever, der er i risiko for at udvikle læse-skrivevanskeligheder. Med løbende, systematisk opsamling af data på elevernes skriftsproglige udvikling etableres et godt afsæt for handling og indsats, som følges af skolens læsevejleder.</p> <p>Overbygning: Målet for overbygningen er, at elevernes læseforståelse fortsat udvikles og at alle elever udvikler gode strategier til den faglige læsning i alle fag. Der arbejdes fortsat med elevernes staveudvikling. Elevernes</p>

	skriftsproglige udvikling følges af dansklæreren i samarbejde med læsevejleder.
Hvilke tilbagevendende tiltag understøtter at målene nås i hhv. førskole, skole og i SFO?	<p>Førskole: I førskolen anvendes dialogisk læsning til at understøtte arbejdet med udvikling af børnenes ordforråd. Herudover arbejder eleverne med rim på forskellige måder, f.eks. i rimspil, gennem bevægelse og vha. rimbøger. Børnene får lov til at snuse til arbejdet med bogstavernes navn, form og lyd.</p> <p>SFO: I SFO'en er der særligt fokus på de børn, som ikke har et særligt stort ordforråd, eller som har svært ved at udtrykke sig alderssvarende.</p> <p>Indskoling: I indskolingens fortsættes arbejdet med elevernes sprog og ordforråd gennem bl.a. dialogisk læsning. Der arbejdes målrettet med læsematerialet "Alkalær", som understøtter den fonologiske tilgang til læsning. Alle dansklærere er uddannet i Alkalærs systematiske, fonologiske opbygning og eleverne undervises efter en fast struktur, som lærere og læsevejleder har udarbejdet i fællesskab. Undervisningen er differentieret og målrettet den enkelte elev i vekselvirkning med stationsundervisning/værkstedsundervisning. Gennem løbende, intern evaluering styrkes tidlig opsporing af elever i fonologiske vanskeligheder. Læsevejlederen laver en særlig målrettet indsats i forhold til disse elever og deres forældre. Der tilbydes forebyggende, fonologisk træning for elever i 0.-3. klasse, hvis eleven ikke følger den normale læseudvikling. Indsatsen tilbydes hovedsageligt som individuel, online undervisning med forældredeltagelse, sådan at forældrene får redskaber til at understøtte læsearbejdet hjemme.</p> <p>Mellemtrin: På mellemtrinnet følges elevernes skriftsproglige udvikling gennem en aftalt plan for læse- og stavetests. Lærerne har mulighed for gennemgang af testene med læsevejlederen. Læsevejlederen har i samarbejde med dansklærerne særligt fokus på elever i skriftsprogsvanskeligheder og understøtter elevernes udvikling med ekstra kurser. Dansklærer, Læsevejleder og ordblindevejleder samarbejder om indsatsen og sørger for, at forældrene inddrages.</p> <p>Udskoling: I udskolingens er der særligt fokus på, at eleverne tilegner sig gode strategier til læsning i alle fag. Elevernes skriftsproglige udvikling følges fortsat gennem skolens testsystematik, og lærerne har mulighed for</p>

sparring med læsevejleder. De ordblinde elever understøttes løbende af ordblindevejleder.

Biblioteket:

På biblioteket arbejdes der målrettet med at udvikle elevernes læselyst. Bibliotekslærerne iværksætter forskellige tiltag, der kan være med til at åbne elevernes øjne for nye genrer, og hjælper eleverne med at finde litteratur, der passer til deres interesser og niveau.

Elever med dansk som andetsprog:

I dansk som andetsprog er målet, at eleven kan læse og forstå enkle tekster. Først i forløbet fokuseres på, at eleverne tilegner sig de grundlæggende bogstav-/lydforbindelser, så de kommer godt i gang med afkodningen. Eleverne arbejder aktivt med læseforståelse gennem ordforrådstilegnelse. Tidligt i forløbet er der fokus på ordenes betydning, og senere arbejder eleverne også med ordenes form (bøjning og ordklasse). I forhold til tekstforståelse skal eleverne vænne sig til at tænke over det, de læser og til at være opmærksomme på, om de forstår det, de læser. Der arbejdes meget med forforståelse og forståelse af hovedindholdet i teksterne. Senere i forløbet er der fokus på de før-faglige ord og begreber, som ofte volder tosprogede elever problemer.

Fælles indsats for indskoling, mellemtrin og udskoling:

I dette skoleår har vi særligt fokus på faglig læsning. Læsevejledere og ordblindere lavede ved skoleårets start et oplæg for alle lærere med input til arbejdet, som løbende gennem skoleåret følges op i de forskellige fagudvalg.

Hvordan arbejdes med sammenhæng og kontinuitet ved overgange

- Fra dagtilbud
- Fra førskolen
- Fra indskoling til mellemtrin
- Fra mellemtrin til udskoling?

Overgangen fra dagtilbud til førskole:

Ved overgangen fra dagtilbud til førskole anvendes sprogvurderingerne fra "Hjernen og hjertet" til at få øje på de børn, der har brug for særlig støtte og indsats i forhold til sproglig udvikling.

Overgangen fra førskole til skole:

Læsevejlederen deltager på forældremøder i førskolen og på 0.-3. årgang. Der er fortsat fokus på de børn, som i sprogvurderingerne ligger i "Særlig -" eller "Fokuseret indsats".

Overgangen til mellemtrin:

Alle dansklærere på mellemtrinnet får et kursus i den fonologiske tilgang til læsning, der arbejdes med i indskolingen gennem materialet Alkalær, så de fortsat kan understøtte udviklingen af elevernes afkodning. Dansklærere og læsevejledere samarbejder om at

	<p>understøtte elever i skriftsproglige vanskeligheder i overgangen til mellemtrinnet. Læsevejlederen deltager på forældremøde på 4. årgang.</p> <p>Overgangen til udskolingen: I udskolingen er der særligt fokus på, at der kommer nye elever til skolen fra vores samarbejdsskoler. Før skolestart samarbejder lærerne om at få bedst muligt kendskab til eleverne. Skolens ledelse deltager i overleveringer fra samarbejdsskolerne og sørger for, at informationerne videregives til lærerteamet. Ordblindevejleder overleverer handleplanerne for de ordblinde elever, så de sikres en god start i den nye 7. klasse. Læsevejlederen deltager på møde i 7. årgang.</p> <p>Overgangen til ungdomsuddannelserne: De ordblinde elevers handleplan videregives til ungdomsuddannelserne/efterskolerne med forældresamtykke.</p>
<p>Hvilke opgaver har de forskellige aktører og ressourcepersoner?</p>	<p>Skolens to læsevejledere er tilknyttet henholdsvis indskolingen og mellemtrin og udskoling. Læsevejledernes opgave er i samarbejde med lærerne at understøtte elevernes skriftsproglige udvikling. Dette gøres via en fast testsystematik, vejledning af lærerne og kurser til elever i skriftsprogsvanskeligheder.</p> <p>Skolens ordblindevejledere understøtter de ordblinde elevers udvikling med løbende kurser og vejledning af lærerne i ordblindevenlig undervisning i henhold til ordblindepakken. Ordblindevejlederne og læsevejlederne samarbejder om at opspore elever i skriftsprogsvanskeligheder.</p> <p>Skolens PLC-lærere arbejder med at udvikle elevernes læselyst og understøtter i samarbejde med lærerne elevernes læseudvikling ved at præsentere eleverne for genrer og hjælpe eleverne med at finde litteratur, der passer til deres læseniveau. PLC-teamet hjælper også lærerne med at finde litteratur til undervisningen.</p> <p>Skolens dansk som andetsprogsvejleder understøtter de tosprogede elevers sproglige udvikling gennem undervisning af eleverne på et lille hold og vejledning af lærerne.</p>
<p>Hvilke evalueringsværktøjer anvendes ud over testsystematikken?</p>	<p>Vildbjerg Skole anvender den fælles testsystematik, der er aftalt i Herning Kommune. Derudover anvendes følgende tests:</p> <p>Stavning: Hogrefe ST-prøver på 3., 4., 5. og 6. årgang Hogrefe Staveprøve på 7., 8. årgang Prøverne tages i september, læsevejleder booker og lægger efterfølgende klasserapporter i <i>sikre filer - teammøder (referater)</i>. Derefter er der mulighed for en gennemgang af resultaterne med læsevejleder.</p> <p>Læsning:</p>

	<p>Eleverne testes med de læseprøver, der er anført i testsystematikken. I indskolingen tages prøverne i januar/februar - på mellemtrinnet og i overbygningen i september. Læsevejleder booker og lægger efterfølgende klasserapporter i <i>sikre filer - teammøder (referater)</i>. Derefter er der mulighed for en gennemgang af resultaterne med læsevejleder.</p> <p><i>Nationale test</i> Bookes af skolens it-vejleder, tages af dansklærere.</p> <p>Der er mulighed for en gennemgang med læsevejleder efterfølgende.</p> <p>Gyldendals webprøver.</p> <p>Ordblindvejlederne anvender Elbros ordlister, DVO, Testbatteriet og Find det, der lyder som et ord i opsporingen af ordblinde elever. Dansk som andetsprogsvejlederen anvender sprogrprøverne fra prøvebanken.</p>
<p>Hvilke procedurer anvender skolen i forhold til elever med læsevanskeligheder? Herunder ordblindhed</p>	<p>Der er tidligt fokus på elever i skriftsprogsvanskeligheder. Ved sprogvurderingerne i 0. klasse og overleveringen fra dagtilbud og førskole, er læsevejleder opmærksom på elever i udfordringer. Disse elever får en særlig indsats i indskolingen med vægt på udvikling af deres sprog og den fonologiske tilgang til læsning. Der er et tæt samarbejde med forældrene undervejs.</p> <p>Læsevejledere og ordblindvejledere samarbejder om at opspore elever i skriftsprogsvanskeligheder jf. testsystematikken. Der sættes særlige forløb i gang i indskolingen og på mellemtrinnet. Forældrene inddrages. Læse-skriveværktøjer anvendes til de elever, der har brug for det. Disse elever følges jævnlgt op - både før og efter evt. Ordblinde Pit. Ordblindvejlederen vejleder elever og lærere i brugen af it-værktøjer og i hvilke strategier, det er relevant for eleven at anvende.</p>
<p>Hvordan samarbejdes der med forældre om sprog-, læse- og skriveindsatsen?</p>	<p>Forældrene inddrages løbende, og lærere og forældre aftaler i samarbejde, hvordan forældrene bedst kan understøtte deres barn. I indskolingen tilbydes der individuelle, online forløb til elever i skriftsprogsvanskeligheder og deres forældre af læsevejlederen. Forældre til ordblind elever samarbejder med lærere og ordblindvejledere om ordblindhandleplanen.</p>

Hvordan og hvornår evalueres den samlede indsats?	Den samlede indsats evalueres ved skoleårets afslutning af ledelse og vejledere ved et møde. Inden mødet har handleplanen været på dagsordenen i skolens 3 afdelinger og i SFO'en, hvor de forskellige personalegrupper har taget stilling til, i hvor høj grad vi lever op til vores målsætning, og hvordan vi kan forbedre vores indsats i det kommende skoleår.
Hvornår revideres handleplanen næste gang?	Handleplanen revideres efter evalueringen i forbindelse med opstart af det nye skoleår 2023/2024.